

ขึ้นรถไฟไปกับ กองทัพมด

ปัทมา ฤทธิเดช

ท่ามกลางแสงแดดอันร้อนจัด ยังมีผู้คนหนาแน่น เต็มลานตลาดสถานีรถไฟสุโขทัย-ลก ต่างคนต่างมีจุดหมาย เพื่อปลายทางของตนเอง ใกล้บ้างไกลบ้าง ไม่เหมือนกัน

สิ้นเสียงนายสถานีบอกว่ารถไฟใกล้จะถึงสถานีแล้ว โปรดเตรียม “สัมภาระ” ให้เรียบร้อย ผู้คนก็ยิ่งล้น บ้างก็ชะเง้อไปดูอย่างใจจดใจจ่อให้แน่ใจว่ารถไฟใกล้จะมาถึงจริงๆ หรือเปล่า? ลูกเด็กเล็กแดงต่างตื่นเต้นที่ตัวเองจะได้ผจญภัยบนตู้เหล็กเคลื่อนที่ บางครอบครัวก็หอบข้าวของกลับภูมิลำเนาเดิม บ้างก็เป็นกลุ่มวัยรุ่นต่างพูดคุยกันอย่างสนุกสนาน

อีกไม่กี่นาทีข้างหน้ารถไฟก็จะถึงลานตลาดตามที่นายสถานีบอกไว้ การมาถึงของรถไฟสำหรับใครหลาย ๆ คน อาจบ่งบอกความหมายว่าการเดินทางได้เริ่มขึ้นแล้ว แต่สำหรับคนบางกลุ่มนั้นหมายถึงงานของพวกเขาได้เริ่มขึ้นแล้วอีกไม่กี่นาทีข้างหน้างานเหล่านี้ไม่ใช่งานทหาร ไม่ใช่ตำรวจ ไม่ใช่แม่ค้าหรือพ่อค้าที่ขายของบนรถไฟและไม่ใช่ออกร้าน แต่คืองานที่ได้รับการขนานนามว่า “กองทัพนมด”

“กองทัพนมด” ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงฝูงมดที่รวมตัวกันเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ (อย่างที่เด็ก ๆ บางคนเข้าใจ) แต่เป็นชื่อเรียกของ “ขบวนการชนของหนีภาษี” ในพื้นที่แนวตะเข็บชายแดนภาคใต้ เดิมทีคนที่รับจ้างทำงานนี้มักจะเป็นเด็กหรือเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี พวกเขาทำงานกันเป็นขบวนการจะมีหน้าที่รับจ้างขนสินค้าหนีภาษีทางรถไฟ มีลักษณะการทำงานเหมือนอย่างมด คือรวดเร็ว ชนของเยอะ และต้องใช้ทักษะในการเอาตัวรอดสูง

เมื่อนึกถึงขบวนการชนของหนีภาษีหรือกองทัพนมด สถานที่แรกในความทรงจำที่นึกถึงคือ “สถานีรถไฟสุโขทัย-ลก” ตลาดใหญ่ของสินค้าหนีภาษี เมื่อครั้งที่ผู้เขียนยังเป็นเด็กดำตัวน้อย ๆ ยังมีคำนำหน้าว่า “ด.ญ” นั้น ได้มีโอกาสใช้บริการรถไฟจากสุโขทัย-ลก

สินค้าประเภทแป้งข้าวเจ้า แป้งมัน หรือแป้งสำหรับทำขนม ที่ถูกห่อเป็นแพ็คพร้อมที่จะขนส่ง

ไปหาผู้ใหญ่เพื่อไปเยี่ยมยายที่จังหวัดตรัง (ผู้เขียนเกิดที่ อ.สุโขทัย-ลก จนอายุ 11 ขวบ ก่อนจะย้ายบ้านมาอยู่ที่ อ.จะนะ จ.สงขลาในปัจจุบัน)

ภาพความทรงจำในวัยเด็กผุดขึ้นมา ยังจำได้ดีในวันที่ออกเดินทางไปกับพ่อสองคน วันนั้นมีกลุ่มวัยรุ่นประมาณ 2-3 คน ขึ้นมาบนโบกี้รถไฟ รีบเอากล่องลงยึดลงไปในที่นั่งจนเต็ม บ้างก็เอาไปตั้งไว้ข้างบนที่วางสัมภาระผู้โดยสาร

เพียงไม่กี่นาทีโบกี้นั้นก็เต็มไปด้วยกล่องลัง ลูกกระสอบสีขาวขุ่นเต็มโบกี้ไปหมด “เด๊ะ ๆ หลีกหน่อย แะ จะเอาของวางไว้” เสียงพี่ชายคนนั้นยังก้องอยู่ในหู

ตอนนั้นผู้เขียนรู้สึกว่าการทำไมพวกเขาเหล่านั้นถึงได้วางของเยอะ เขาซื้อตั๋วรถไฟทั้งขบวนหรือเปล่า? ในขณะที่เราซื้อตั๋วกลับต้องมานั่งบนกล่องลังพวกนั้นแทน ยังจำได้ว่าวันนั้นผู้เขียนอยู่ที่โบกี้สุดท้ายของขบวนรถไฟ แถมยังต้องนั่งบนกล่องลังนั้นด้วย ผู้เขียนมีความสงสัยถามพ่อว่า “อาบ๊ะห์ ๆ

(อาบ๊ะห์หรือบ๊ะเป็นภาษามลายูท้องถิ่นแปลว่าพ่อ) พวกนั้นทำไมขมเยอะจัง เราไม่มีที่นั่งแล้วนะ ตำรวจไม่จับหรือ?” พ่อของผู้เขียนยิ้มอย่างเอ็นดูแล้วตอบว่า “พวกเขาทำงาน ตำรวจไม่จับหรือลูก” พ่อบอกว่าตำรวจไม่จับและวันนั้นพวกเขาก็ไม่โดนจับจริง ๆ ทำให้ผู้เขียนเกิดความคิดแง่ลบกับพวกเขาเหล่านั้น โทษฐานที่ทำให้ไม่ได้นั่งรถไฟอย่างเป็นสุข

“เมื่อก่อนอาบ๊ะห์เคยขนของหนีภาษีกับรถเครื่อง (คนได้ส่วนใหญ่มักเรียกรถมอเตอร์ไซด์ว่า “รถเครื่อง”) ได้ครั้งละ 200 บาท ตอนนั้นอาบ๊ะห์เก็บเบี้ย ได้เป็นปีจนมาเจอกับอาหมะ (อาหมะหรือมะเป็นภาษามลายูท้องถิ่นแปลว่าแม่)”

พ่อเล่าด้วยใบหน้ายิ้มแย้ม ประโยคบอกเล่าในวงข้าวของพ่อ บอกว่าก่อนที่ท่านจะมาเจอกับแม่ ท่านได้ทำงานรับจ้างขนของหนีภาษีกับรถมอเตอร์ไซด์มาก่อน โดยขนต่อมาจากสถานีรถไฟสุโงโก-ลก

ท่านบอกว่าในสมัยนั้นคนรับจ้างขนของหนีภาษีนั้นมีมาก เพราะเป็นงานที่ทำง่าย และมีร่างกายที่สมบูรณ์พอที่จะยกของ ขนของเยอะ ๆ ได้ก็ทำได้แล้ว ประกอบกับการขนของหนีภาษีนั้น มีรายได้ดี ขนเยอะก็ได้เงินเยอะ เมื่อทำเสร็จก็ได้เงินสดเลย ไม่ต้องแบ่งจ่ายเป็นงวด ๆ เหมือนอาชีพอื่น ทำให้สามารถเลี้ยงชีวิตในแต่ละวันได้อย่างไม่ลำบาก

ของหนีภาษีส่วนมากที่รับจ้างขนนั้นจะเป็นสินค้าของประเทศเพื่อนบ้านเราอย่างมาเลเซีย เช่น ขนหมขบเคี้ยวต่าง ๆ น้ำตาลทราย น้ำมันปาล์ม ข้าวสาร บางครั้งก็เป็นแป้งสำหรับทำขนม พ่อของผู้เขียนยังได้บอกอีกว่า ท่านทำงานนี้หลายปีจนเก็บหอมรอมริบไว้พอที่จะมีครอบครัวแล้ว ท่านจึงเลิกแล้วมาทำงานเป็นพนักงานโรงแรมเก็นติ้ง

จากความทรงจำเมื่อครั้งยังเป็นเด็กนั่นเอง ผู้เขียนเลยตัดสินใจที่ไปลงพื้นที่สัมภาษณ์ เพราะก่อนหน้านี้ไม่อยากที่จะไปสุโงโก-ลก ไม่ใช่แค่กลัว

เหตุการณ์ความไม่สงบเพียงอย่างเดียว แต่เพราะไม่อยากคิดว่าตัวเองจะได้กลับไปยังบ้านเกิดอีก และไม่ตอกย้ำความทรงจำเกี่ยวกับพ่อผู้ล่วงลับที่อยู่ในใจเสมอมา ทำให้ผู้เขียนเห็นเมืองสุโงโก-ลก แค้นในความทรงจำเท่านั้น

แต่ก็คงปฏิเสธไม่ได้เช่นเดียวกันว่า เพราะความคิดถึงพ่อนี้แหละคือแรงผลักดันให้ผู้เขียนตัดสินใจไปตามหาข้อมูลกองทัพนมด อาชีพนึงที่พ่อเคยทำ...

“พวกขนของอยู่แถวนั้นแหละบ๊พ มันไม่ได้ไปไหนไกล กิน-นอนก็อยู่ที่สถานีนั่นแหละ” คือคำบอกเล่าของนายอัปดัล สะอิ เพื่อนที่เคยสัญญาจะกลับบ้านโดยสารรถไฟ เขาบอกว่าขบวนการขนของหนีภาษีจะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม และจะขนของจากสถานีจากสุโงโก-ลก ลื่นสู่ปลายทางที่สถานีรถไฟยะลา เท่านั้นไม่ได้ไปไกลจากนี้เลย จากคำบอกเล่าของเพื่อนทำให้ผู้เขียนตัดสินใจเริ่มต้นที่สถานีรถไฟสุโงโก-ลกเป็นที่แรก

ขนหมขบเคี้ยวต่าง ๆ ก่อนที่จะถูกกองทัพนมดลำเลียงขนผ่านทางรถไฟ มักจะเป็นขนมที่หาได้ตามร้านค้าทั่วไปในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

น้ำมันปาล์มถูกแพ็ครวมกันเพื่อป้องกันสินค้าเสียหาย

สถานีรถไฟสุโขทัย-ลพบุรีเป็นสถานีใหญ่และเป็นจุดเริ่มต้นของสินค้าหนีภาษี โดยจะถูกลักลอบทางรถไฟไปยังปลายทางที่สถานีรถไฟยะลาเท่านั้น สินค้าหนีภาษีจะถูกขนโดยกองทัพบก ไม่ใช่จะขนกันทุกเที่ยวของขบวนรถไฟ แต่จะขนของเป็นเวลานานละสามเที่ยวคือเวลาประมาณ 09.45 น. ช่วงเที่ยงและช่วงบ่ายจะเป็นเวลาที่มีการขนของมากที่สุด และสินค้าเหล่านี้จะถูกกระจายไปตามตลาดเมืองชายแดนไทย-มาเลเซีย ได้แก่ ปาดังเบซาร์ จังหวัดสงขลา ตลาดเบตง จังหวัดยะลา ตลาดวังประจัน จังหวัดสตูล และร้านค้าปลีกทั่วไปในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และอำเภอสุโขทัย-ลพบุรี จังหวัดนราธิวาสคือแหล่งสินค้าหนีภาษีที่มีคนทำมากที่สุด!

ในการขนสินค้าหนีภาษีของกองทัพบกนั้น ส่วนใหญ่จะขนทางรถไฟสายสุโขทัย-ลพบุรี-กรุงเทพฯ ใหญ่-กรุงเทพฯ และขบวนรถไฟท้องถิ่นสายพัทลุง-สุโขทัย-ลพบุรี สุโขทัย-ลพบุรี-นครศรีธรรมราช เพราะขบวนรถไฟเหล่านี้ ทางขบวนการขนของหนีภาษีได้มีการตกลงจ่ายค่า “ผ่านทาง” เป็นที่เรียบร้อยแล้ว หากขนผ่านทางรถไฟที่ไม่มีการตกลงค่าผ่านทางมาก่อน กองทัพบก รวมทั้งผู้ว่าจ้างเองก็จะโดนเจ้าหน้าที่ตรวจ ถือว่าการทำงานล้มเหลว และอาจจะต้องสูญเสียรายได้ไป

“ทุกวันนี้ที่อยู่กันได้ก็เพราะน้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า แหละไฉน พี่จะทำงานนี้ได้ พี่ก็ต้องจ่ายให้นายเค้าย่อยๆ ได้ตั้งค่านายก็อยากได้ตั้งค่านะ พี่ต้องจ่ายหมดนะ ไม่ว่าเจ้าหน้าที่คนไหน บางทีกรมที่ไม่เกี่ยวข้องพี่ก็ต้องจ่าย ไหนจะตำรวจน้ำ ใครมาตรวจพี่ก็ต้องให้หมด เจอแล้วชักตั้งค่านั่นเลย ไม่งั้นจะเอาเรื่อง ต้องขึ้นโรงขึ้นศาล มันเสียเวลาการมาหาสินพี่” พี่นี่ (ขอสงวนนามสกุล) สะใภ้ขบวนการขนสินค้าหนีภาษีรายใหญ่วัย 45 ปี ที่ผันตัวเองจาก “กองทัพบก” มาเป็นแม่ค้ารายใหญ่

เธอบอกแก่ผู้เขียนว่าในแต่ละครั้งที่จะมีการขนของกัน ต้องจ่ายค่าผ่านทางให้กับนายสถานี ตำรวจรถไฟ อส. ขบวนขบวนรถไฟ เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ตำรวจน้ำเขตต่างๆ ข้าราชการท้องถิ่น กำนันผู้ใหญ่บ้าน รวมทั้งพวกการ์ดตามด่าน ต่าง ๆ ขบวนรถไฟหรือบางทีก็จะมีเจ้าหน้าที่รัฐจากหน่วยงานอื่นอีก

เธอยังบอกด้วยว่ายอมเสียเล็ก ๆ น้อย ๆ ดีกว่าต้องโดนจับ ต้องขึ้นศาล มันทำให้เสียเวลาในการหารายได้ พี่นี่ยังบอกอีกว่าเงินไม่ใช่สิ่งสำคัญ แต่เป็นสิ่งจำเป็นที่ใครก็อยากได้ อยากมี มีมากแล้วก็อยากมีอีก ความอยากไม่สิ้นสุด เจ้าหน้าที่รัฐบางคนมีรถเก๋งขับ มีบ้านใหม่ เพราะล่ำฟั่งแค่เงินเดือนข้าราชการคงไม่พอกับความอยากของตัวเอง

“ทุกวัน ทุกครั้งที่ขึ้นพี่ต้องจ่ายตลอดเส้นทางเลยนะให้กับพวกเจ้าหน้าที่เนี่ย” เธอบอกด้วยใบหน้าเบิกบาน เป็นเพราะวันที่ผู้เขียนไปสัมภาษณ์ พี่นี่ต้องคุมลูกน้องขนของล็อตใหญ่ที่สุดเท่าที่ผู้เขียนได้เห็นมา!

จากการสัมภาษณ์ พี่นี่ยังบอกอีกว่า สำหรับนายสถานีรถไฟต้นทางกับตำรวจรถไฟบนขบวนต้องจ่ายเป็นเงินทุกเดือน เดือนละ 15,000 บาท รวมทั้งเจ้าหน้าที่รัฐต่าง ๆ ตามแต่ที่จะมาตรวจ จะ

เริ่มต้นที่ 300 500 800 และ 1,000 บาท สรุปแล้วในแต่ละเดือนนี่จะต้องจ่ายค่าผ่านทางเป็นจำนวนถึง 60,000 บาท!! ซึ่งเป็นรายจ่ายที่มากกว่ากำไรที่ได้เสียอีก

“เดี๋ยวนี้สามร้อยไม่ค่อยเอาแล้วนะ เล่นตัวต้องจ่ายเยอะ ๆ ถึงจะให้ผ่าน ”

นอกจากจ่ายค่าผ่านทางตลอดเส้นทางให้กับเจ้าหน้าที่รัฐบางคนแล้ว แม่ค้าบนรถไฟบางคนก็มีส่วนได้ส่วนเสียในการขนของหนีภาษีด้วยเช่นกัน แม่ค้าเหล่านี้มักจะมียุทธวิธีเอาตัวรอดการตรวจจับค่อนข้างชาญฉลาด เพราะอ้างว่าเอาน้ำตาลทรายมาชงน้ำชาดำเย็นขาย รวมทั้งแม่ค้าริมทางรถไฟก็หนีไม่พ้นการมีส่วนรู้เห็นของขบวนการขนของหนีภาษีอีกด้วย

หากใครก็ตามแต่ที่เคยโดยสารรถไฟแล้วสงสัยกันว่า สินค้าหนีภาษีนั้นมีอะไรบ้าง บางอย่างก็รวมกันเป็นห่อ ๆ บางก็เป็นกล่องลังขนาดใหญ่ กระสอบ สีขาวขุ่นหลายขนาด วางเรียงกันในโบกี้รถไฟนั้นมันเป็นสินค้าไม่ไกลตัวจากเราเลย แผลอ ๆ เราอาจจะเคยซื้อสินค้าหนีภาษีเหล่านั้นจากร้านค้าทั่วไปใกล้บ้านเราเอง

“ของที่พี่ขนนะส่วนใหญ่ก็จะเป็นแป้ง น้ำตาลทราย ขนหม ปาปริก้า กุลิโกะ น้ำมัน เป็นของมาเลย์” พี่นี้เล่าพลางส่งเสียงส่งลูกน้องที่กำลังง่วนกับการจัดของบนขบวนขบวน รอรอไฟที่กำลังจะมาถึงอีกไม่กี่นาทีข้างหน้า

สินค้าหนีภาษีที่เหล่ากองทัพนมดจะขนกันในปัจจุบันนั้นส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าอุปโภคบริโภคหรือพุดง่าย ๆ ก็คือสินค้าที่อยู่ในความต้องการของท้องตลาดนั่นเอง อย่างเช่น แป้ง นมผง น้ำผลไม้กล่อง น้ำตาลทราย น้ำมันปาล์ม ผ้าอ้อมเด็กสำเร็จรูป ขนหมขบเคี้ยว “น้องเห็นห่อสีน้ำเงินนั้นไหมนั้นแหละ น้ำมันทั้งนั้น ต้องขนดี ๆ ไม่งั้นมันจะแตกเดี่ยว

ถ้าแก้ด่า ถ้าเป็นสีฟ้า ๆ ก็เป็นแพมเพอร์ส ในลังก็มีขนมไม่หนักหนอก แต่ที่หนักก็เป็นน้ำตาลทราย มีอยู่หลายกระสอบด้วย” พี่หวัง (นามสมมุติ) หนึ่งในแรงงานกองทัพนมด บอกขณะสาละวนอยู่กับสินค้ากองมืมาที่อยู่ตรงหน้า พี่หวังบอกด้วยว่า “เวลาเป็นเงินเป็นทอง” และผู้เขียนก็คิดอย่างพี่หวังบอกไว้จริง ๆ ว่าเวลาเป็นเงินเป็นทอง เพราะเพียงไม่กี่พริบตา สินค้ากองมืที่อยู่ตรงหน้าก็ถูกพี่หวังยัดลงในโบกี้รถไฟอย่างง่ายดาย

สินค้าหนีภาษีที่กองทัพนมดชอบขนกันนั้น นอกจากจะเป็นสินค้าที่อยู่ในความต้องการของตลาดแล้ว ยังเป็นสินค้าที่สามารถเก็บไว้ได้นานขายได้กำไรดี และยังใช้ระยะเวลาในการขนใส่โบกี้รถไฟได้สะดวกรวดเร็วอีกด้วย

“เราเคยเห็นนะ ว่าพวกนั้นมันขนของเร็วมาก ไม่รู้แอบไปไหน” คือประสบการณ์การนั่งรถไฟอย่างอกรสของเพื่อนรักผู้เขียนที่เคยเห็นลักษณะการทำงานของกองทัพนมดด้วยตัวของเขาเองว่ามี การขนของที่เร็วและทะมัดทะแมงมาก หากใครที่ยังไม่เคยเห็น ก็ลองนั่งรถไฟสายใต้ดูสักครั้ง แล้วจะรู้

พี่หวัง (นามสมมุติ) หนึ่งในกองทัพนมดในขณะที่กำลังลำเลียงของหนีภาษีผ่านหน้าต่างของโบกี้รถไฟอย่างเร่งรีบและคล่องแคล่ว สินค้าข้าง ๆ คือของที่พี่หวังจะต้องรับผิดชอบขนทั้งหมด

ลักษณะการขนสินค้าของกองทัพบก
ที่จะต้องขนสินค้าให้ได้มากที่สุด在一个เที่ยว

ว่าพวกเขาแข่งกับเวลาและประสบชัยชนะอย่าง
น่าทึ่งทุกเกม

ความเร็วเวลานั้นไม่ใช่แค่สถานีต้นทางเท่านั้น
เมื่อถึงสถานีปลายทางพวกเขาก็ลงนามแข่งกับ
เวลาอีกครั้งหนึ่ง ต้องลำเลียงของลงให้หมดและเร็ว
ที่สุดเช่นกัน อะไรโยนได้ก็โยน อะไรโยนไม่ได้ก็
แบกหามส่งต่อ

หลังจากที่ของถูกยัดเข้าไปในโบกี้แล้วจะมีคนอีก
ส่วนหนึ่งนำสินค้าเหล่านั้นมาวางซ้อนไว้ใต้ที่นั่ง
รถไฟบ้างที่ชั้นวางของบ้าง โดยวางแยกกระจัดกระจาย
ให้ทั่วโบกี้ บ้างก็ต้องลอดตัวเอาของไปวางไว้ใต้โบกี้
รถไฟ เพื่อป้องกันการตรวจค้น หลังจากนั้นแรงงาน
เหล่ากองทัพบกก็ต้องขึ้นไปกับขบวนรถไฟปะปน
ไปกับผู้โดยสาร สิ่งสำคัญที่สุดคือผู้ที่นำของไป
ซ่อนตามโบกี้ นั้นจะต้องจำให้ได้ว่าเอาของไปซ่อนไว้
ที่ไหน ป้องกันของหายและหากไปหยิบมั่วอาจจะ
ทำให้เหล่ากองทัพบกได้เลือดกลับไป!

สำหรับแม่ค้ารายใหญ่อย่างฟีนีนั้น จะขนของ
ไว้ในโบกี้เปล่าให้โดยเฉพาะตามที่นายสถานีจัดให้
เท่านั้น จะไม่ปะปนไปกับของผู้โดยสารคนอื่น ๆ

สินค้าหนีภาษีที่ต้องขนผ่านทางรถไฟนั้น ใน
อดีตได้มีการจำกัดน้ำหนักที่ 200 ชิ้น แต่ปัจจุบันดู
เหมือนจะมีการร้องขอจำนวนที่ไม่จำกัดได้แล้ว

จากการสอบถามนายแอ (นามสมมติ) เล่าว่า
เมื่อสิบกว่าปีมาแล้วกองทัพบกจะมีวิธีที่เสี่ยงชีวิตใน
การหลบเลี่ยงตำรวจ อย่างเช่น เมื่อหนีเจ้าหน้าที่
ตรวจตัว กองทัพบกก็จะขึ้นไปบนหลังคารถไฟ
“ตอนหนุ่ม ๆ แบทำบ่อย มันรู้สึกสนุกและท้าทาย
นะ เวลาเดินบนหลังคารถไฟ จะต้องเดินไปทางข้าง
หน้าบนหัวรถจักร เพราะวอร์มมันวิ่งเร็ว แต่ถ้า
เดินไปทางข้างหลังมันก็จะตกลงได้ เพราะแรงลม
ถ้าไม่ทำอย่างนั้น แบทคงไม่รอด” แบแอเล่าก่อนเสริม
ว่าในขณะที่รถไฟวิ่งอยู่ กองทัพบกก็ต้องวิ่งไปให้ทัน
ท้ายขบวนเท่านั้น! เพราะถ้าไม่ทันก็แค่ไม่ได้ไป แต่ถ้า
ขึ้นตามตู้ ถ้าพลาดตกลงไปเมื่อไหร่ ก็ต้องโดนรถไฟ
ทับร่างละ! นับว่าแบแอโชคดีและเก่งมากที่ยังอยู่
เป็นเสาหลักให้กับครอบครัวได้มาจนถึงทุกวันนี้

ต้นทางของสินค้าหนีภาษีเหล่านี้มาจากประเทศ
มาเลเซีย จะมีการไปรับสินค้าผ่านทางเรือที่ท่าคลอง
(เป็นชื่อหมู่บ้านหนึ่งที่มีอาณาเขตติดกับประเทศ
มาเลเซียเพียงไม่กี่กิโล โดยมีคลองสุโข-ลกกัน
ระหว่างพรมแดนทั้งสองประเทศ) แล้วใช้รถมอเตอร์ไซด์
ขน คั่นละไม่ต่ำกว่า 10 ชิ้น จากนั้นนำมาเก็บไว้ในโกดัง
แล้วส่งต่อผ่านทางรถไฟในวันรุ่งขึ้น

รายได้ของการขนสินค้าหนีภาษีจะจ่ายเป็น
รายวัน วันละ 300-500 บาท ขนเยอะก็จะได้เงินเยอะ
เช่นกัน อย่างเช่นในกรณีของฟีนีนั้น จะมีการรับจ้าง
ขนเพียงแค่รอบเดียวคือรอบเช้า 500 บาท/คน ของ
ที่กองทัพบกจะต้องขนนั้นก็ต้องเป็น 500 ชิ้น เช่นกัน
สำหรับฟีนีเองนั้นในฐานะของลูกค้าสะไ้จะได้รับค่าจ้าง

ถึงแม้งบประมาณของหนึ่ภาษีหรือกองทัมด
จะเป็นอาชีพที่ผิดกฎหมาย แต่คนบางกลุ่มในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้
ก็ยังคงยึดอาชีพนี้เพื่อเลี้ยงชีพไปวัน ๆ
เงินทุกบาทมีค่า เพราะแลกมาด้วยชีวิตของพวกเขา
และก็หวังเพียงเพื่อว่าสักวัน
จะมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างคนอื่นเขาบ้าง

คุมลูกน้องเดือนละ 15,000 บาท / เดือน โดยเฉลี่ย
กำไรในแต่ละเดือนนั้นเมื่อหักค่าผ่านทางและต้นทุน
นั้นจะได้ราว 30,000 บาท / เดือน

พินี้เล่าว่าเดิมแรงงานรับจ้างชนมีแต่เด็ก ๆ
แต่ปัจจุบันนี้มีทั้งเด็กและผู้ใหญ่ไปจนถึงคนแก่
ไม่มีการจำกัด อายุ เพศ ผู้หญิงก็ทำได้ ไม่จำกัดวุฒิ
จบแค่ ป.4 ไม่ว่ากัน ทำงานนี้ได้หมด คุณสมบัติ
อย่างหนึ่งที่กองทัมดจะต้องมีกันทุกคนนั่นคือ
“ความซื่อสัตย์” ที่มีต่อนายจ้าง “ใครคนไหนที่ทำ
ไม่ได้ละ พวกนี้จะต้องโดนเอาคืน”

พินี้ยังเล่าต่ออีกว่า เมื่อปีที่แล้วมีลูกน้องของ
แม่ค้ารายหนึ่ง ได้นำความลับไปบอกแก่เจ้าหน้าที่
ตำรวจศุลกากร แม่ค้ารายนั้นต้องโดนยึดของกลาง
ทำให้สูญเสียรายได้ส่วนนั้นหายไปในวันพรุ่งนี้ ไม่กี่วัน
ต่อมาคนที่นำข่าวไปบอกกับตำรวจนั้นก็โดนพวก
กองทัมดลงทัณฑ์ในโทษฐานที่ทำให้พวกเขาขาด
รายได้ พินี้ยังการันตีอีกว่าลูกน้องพินั้น ซื่อสัตย์
ทุกคนเพราะส่วนใหญ่จะเป็นเครือญาติกันทั้งสิ้น

“ตัวพี่เคยโดนนายใหญ่จับครั้งหนึ่ง เสียค่าปรับ
สี่พัน” พินี้เล่าก่อนเสริมอีกว่า อีกกรณีที่เสี่ยงคือไม่มี
ใครล่วงรู้เลยว่าเจ้าหน้าที่รัฐระดับสูงจะมาตรวจกัน

วันไหน ถ้าวันไหนโดนตรวจ นั่นหมายถึงการเสียทั้ง
เวลาทั้งรายได้ ไม่มีใครช่วยได้แม้แต่เจ้าหน้าที่รัฐ
บางคนที่เคยได้กินกันในส่วนนี้ก็ต้องทำไม่รู้จึก
ในปัจจุบันมีปัญหาแทรกซ้อนอีกอย่างคือ กองทัมด
บางกลุ่มได้ลักลอบขนยาเสพติด เช่น ยาบ้า ยาม้า
กัญชา ใบกระท่อม ฯลฯ เข้ามาในขอบนรถไฟ
เป็นผลให้เจ้าหน้าที่รัฐยิ่งเข้มงวดกวัดขันกัน
มากขึ้น กองทัมดจะทำงานกันอย่างยากลำบาก
มากกว่าเดิม

แบบแอนด์เดิม เล่าถึงกองทัพนวดหรือขบวนการ
ขนส่งสินค้าทางรถไฟในอดีตว่า สมัยก่อนนิยม
ทำกันมากทั้งมืออาชีพ มือสมัครเล่น บางรายก็เป็น
แม่ค้าย่อย พ่อค้าย่อยไปในตัว ขนทั้งทางรถไฟ
รถโดยสาร รถมอเตอร์ไซด์ ที่นิยมทำกันมากเพราะ
ทุกอย่างเป็นเงินสด ทุกคนที่ทำงานนี้ต้องคอยหนี
เพื่อไม่ให้ถูกจับได้ ตำรวจจับกันไม่หวาดไม่ไหว
เพราะมีเยอะมาก ทั้งตำรวจ ทั้งนายด่าน ช่วยกันจับ
จับบ้างปล่อยบ้าง “ถ้าแบไม่จน แบก็ไม่อยากทำงาน
ที่ผิดกฎหมายหรอกเต๊ะ” คือความเข้าใจที่อดีต
กองทัพนวดที่พยายามบอกแก่เราว่า ความลำบาก
ของชีวิต มันเลือกงานทำไม่ได้

“พี่ทำงานนี้มาสัปดาห์แล้ว ตั้งแต่พี่ยังสาว ๆ
จนกลายเป็นลูกสะใภ้ของเจ้าแก เพราะงานนี้มันง่าย
ไม่ได้จำกัดอะไรมาก ขอแค่ขนของเป็นก็ได้เงินแล้วใน
ตอนแรก ๆ พี่ก็ขนได้สี่ชิ้น จนเจ้าแกด่า จนตอนนี้ทำ
จนคล่องแล้ว พี่รอให้ลูก ๆ ทั้งสามคนเรียนจบก่อน

พี่ก็จะเลิกทำงานนี้แล้ว พี่เหนื่อย ปวดหัวมาก จะให้
ลูกมันเลี้ยงบ้าง แต่พี่ไม่อยากให้ลูกทำงานนี้เพราะมัน
ทั้งเหนื่อยและเสี่ยงมาก” พี่นี้สารภาพอย่างอ่อนแอ

ปัจจุบันนี้พี่นี้ได้เป็นลูกสะใภ้ของแม่ค้าขนส่งสินค้า
หนึ่ภาวี่รายใหญ่ แรกเริ่มเดิมทีนั้นเธอเป็นแรงงาน
ขนของหนึ่ภาวี่

วิธีการขนของหนึ่ภาวี่เมื่อก่อนนั้นจะใช้เพียง
ตะกร้าแบกหลังขนของมาที่สถานีรถไฟเพียงไม่
กี่ชิ้นเท่านั้น ไม่สะดวกสบายเท่าปัจจุบัน จนพี่นี้
สามารถก่อร่างสร้างตัวมีครอบครัวถือว่าเป็น
ผู้ประสบความสำเร็จมากกว่าอดีตกองทัพนวด
รายอื่น ๆ มากนัก เธอเลี้ยงลูกทั้งสามคนส่งเรียนใน
ระดับอุดมศึกษาอย่างไม่ลำบาก “ก็ไม่อยากให้ลูก
ทั้งสามต้องทำงานที่เหนื่อยและเสี่ยงอย่างที่พี่นี้
เคยทำ อยากให้ทำงานดี ๆ ไม่ต้องมัวระแวดระวัง
อะไรทั้งสิ้น ทำงานได้อย่างสบายใจเหมือนคน
ทั่วไป”

ปริมาณของสินค้าที่มีการขนมากที่สุดของวันที่ 16 กันยายน 2555 ของพี่นี้ (สงวนนามสกุล) สินค้ามี
หลากหลายประเภทเช่น น้ำมัน แป้ง ขนผักเคี้ยวต่าง ๆ น้ำตาลทราย รวมทั้งน้ำผลไม้กล่องซึ่งมาจากประเทศมาเลเซีย

(มุ่มซ้ายบน): ตัวรถไฟฟรีจากสถานีสุโขทัย- ลก-ปลายทางสถานีรถไฟยะลา,
(มุ่มซ้ายล่าง): ผู้เขียนขณะนั่งรถไฟ (ไม่ได้ตั้งใจอาจจะดูหน้ามัน ๆ หน่อยเพราะอากาศบนรถไฟร้อนมากจริง ๆ ค่ะ)
(ขวา) สถานีรถไฟโทะเค้ง จังหวัดนราธิวาส เป็นสถานีก่อนถึงสถานีสุโขทัย-ลก

น้องกาย (นามสมมุติ) หนุ่มน้อยวัย 18 ปี ผิวดำเข้มจัดตามแบบฉบับคนทำงานสู้แดด บอกแก่ผู้เขียนว่าสาเหตุที่มาทำงานนี้เพราะตนอยากทำงานมากกว่าเรียนหนังสือ อยากหาเงินใช้เองดีกว่าต้องแบมือขอพ่อแม่ เมื่อเห็นพ่อทำงานจนของหนีภาษีนี้มาตั้งแต่เด็ก ๆ พอจะรู้วิธีการทำงานอยู่บ้าง “ชนของก็สนุกดีครับ ได้เงินเร็วดี ชนวันนี้เข้าตอนเที่ยงก็ได้เงินเลย” ผู้เขียนลองถามน้องกายเล่น ๆ ว่ามีงานอื่นที่อยากทำบ้างไหม “ผมอยากมีร้านซ่อมรถเป็นของตัวเองครับ เพราะผมชอบแต่งรถ” ไม่ใช่แค่ชอบแต่งรถเท่านั้น แต่สิ่งที่น้องกายปรารถนาสูงสุดก็คือ อยากเป็นนายตัวเอง ไม่ต้องให้ใครสั่ง

เราจัดการกับตัวเองได้ ทำงานด้วยตนเอง และสามารถเลี้ยงดูพ่อแม่ได้ไม่ลำบาก

ถ้าใครได้เห็นแววตาของน้องกายที่เต็มประกายด้วยความฝัน ความหวัง และความมุ่งมั่นนั้นด้วยตาของตัวเอง แล้วจะรู้ว่าอีกไม่นานเด็กหนุ่มคนนี้ก็จะกลายเป็นเจ้าของอู่ซ่อมรถอย่างที่เขาฝันไว้ได้หรือไม่

เมื่อไม่นานมานี้ทางศุลกากรของไทยและทางการมาเลเซียได้มีการตั้งมาตรการสกัดกั้นเหล้ากองทัพบกโดยการตั้งด่านและหอคอย ไว้ที่แนวตะเข็บชายแดนเพื่อตรวจตราการขนสินค้าหนีภาษีอย่างเข้มงวด ถ้ามาตรการดังกล่าวมีผลจริง

ก็อาจจะทำให้กองทัพมดเหล่านี้ทำงานกันลำบากมากขึ้น นายกอเซ็ม (นามสมมุติ) ได้บอกว่า หากตนทำงานนี้ไม่ได้จริง ก็คงต้องไปปรับจ้างเป็นกรรมกรก่อสร้าง เพราะยังมีครอบครัวและลูกที่ต้องรับผิดชอบ (สำนักข่าวไทย)

ถึงแม้ขบวนการชนของหนีภาษีหรือกองทัพมดจะเป็นอาชีพที่ผิดกฎหมาย แต่คนบางกลุ่มในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ก็ยังคงยึดอาชีพนี้เพื่อเลี้ยงชีพไปวัน ๆ เงินทุกบาทมีค่า เพราะแลกมาด้วยชีวิตของพวกเขา และก็หวังเพียงเพื่อว่าสักวัน จะมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างคนอื่นเขาบ้าง

“เฮ้าเวียยยย รีบ ๆ กันหน่อย นายให้ตู้ว่างแล้ว รีบ ๆ ขน” ■

เอกสารอ้างอิง

- กาย (นามสมมุติ). (2555, 16 กันยายน). [บทสัมภาษณ์].
นี่ (สงวนนามสกุล). (2555, 16 กันยายน). [บทสัมภาษณ์].
ปิ่นมณี ไชจุญเดช. (2555, 14 กันยายน). [บทสัมภาษณ์].
หวัง (นามสมมุติ). (2555, 16 กันยายน). [บทสัมภาษณ์].
อัฟดัล สะอิ. (2555, 14 กันยายน). [บทสัมภาษณ์].
แอ (นามสมมุติ). (2555, 16 กันยายน). [บทสัมภาษณ์].